

PRACONÝ PREKLAD!
(preložil Adam Sýkora
18.12.2000)

CÆREMONIALE EPISCOPORUM

ČASŤ VI.

HLAVA XII.

POŽEHNANIE KOSTOLA

ÚVOD

954. Posvätné budovy čiže kostoly, ktoré sú trvalým spôsobom určené na slávenie Božích tajomstiev, sa patrí zasvätiť Bohu podľa obradu posvätenia kostola, ktorý obradmi a znakmi **vi excellit**.

Ak sa však nesväťí, treba ho aspoň požehnať podľa obradu ktorý sa opisuje nižšie.

Oratóriá, kaplnky alebo posvätné budovy, ktoré sú podľa okolností dočasne určené na Božský kult, sa patrí požehnať podľa obradu, ktorý sa opisuje nižšie.²⁷⁵ Keď sa požehnávajú kostoly alebo oratóriá alebo kaplnky, všetko, čo sa v nich nachádza, ako je kríž, obrazy a sochy, organ, zvony, zastavenia krížovej cesty a pod., sa požehnáva a **určuje** samým obradom požehnania, teda už nevyžadujú nové požehnanie alebo určenie.

955. To čo platí o ich liturgickom zariadení, výbere titulu a príprave veriacich, zachová sa všetko ako je povedané vyššie v č. 864-871 a 877 pri posviacke kostola, pričom sa to čo je potrebné prispôsobí.²⁷⁶

956. Kostol alebo kaplnku požehnáva diecézny biskup alebo ním delegovaný kňaz. Kostol alebo kaplnka sa môže požehnať v ktorýkoľvek deň okrem veľkonočného trojdňa; najlepšie je však vybrať taký deň, v ktorý sa môžu veriaci zísť v hojnejšom počte, predovšetkým deň Pána, ak pastoračné okolnosti neradia niečo iné.²⁷⁷

957. V dňoch, ktoré sú zapísané v tabuľke liturgických dní pod č. 1-4²⁷⁸ berie sa omša dňa; ale v iné dni sa môže brať buď omša dňa alebo omša o titule kostola **alebo** oratória.

958. Na obrad požehnania kostola alebo oratória sa pripraví všetko to, čo je potrebné na slávenie omše. Ale oltár ostane nezakrytý, aj keby bol už skôr posvätený alebo požehnaný, až do začiatku eucharistickej liturgie. Okrem toho sa pripraví na vhodnom mieste v presbytériu:

- a) nádoba s obyčajnou vodou a kropáč, a tiež turibulum a navikula s tymiánom a lyžičkou;
- b) Rímsky pontifikál;
- c) oltárny kríž, ak v presbytériu nebude kríž už predtým, alebo kríž ktorý sa prinesie vo vstupnom **sprievode, postaví sa** blízko oltára;
- d) oltárna plachta, sviece, svietniky a, podľa potreby, kvety.²⁷⁹

959. Ak bude naraz s požehnaním kostola aj posvätenie oltára, pripraví sa všetko čo je opísané pod č. 929 a tiež 931, ak sa budú pod oltár vkladať relikvie svätých.²⁸⁰

²⁷⁵ Porov. Rímsky pontifikál, Obrad požehnania kostola a oltára, hlava V.: Obrad požehnania kostola, č. 1.

²⁷⁶ Porov. *ibidem*, č. 2.

²⁷⁷ Porov. *ibidem*, č. 2-3.

²⁷⁸ Porov. nižšie, Appendix II.

²⁷⁹ Porov. *ibidem*, č. 5.

²⁸⁰ Porov. *ibidem*, č. 6.

960. V omši požehnanie kostola sa používajú posvätné rúcha bielej alebo slávnostnej farby. Treba pripraviť:

- a) pre biskupa: albu, štólu, pektorál, kazulu, mitru, pastorál;
- b) pre koncelebrujúcich presbyterov: rúcha na koncelebrovanie omše;
- c) pre diakonov: alby, štóly a, podľa okolností, dalmatiky;
- d) pre ostatných posluhujúcich: alby alebo iné zákonne schválené rúcha.²⁸¹

OPIS OBRADU

961. Keď sa ľud zhromaždil, počas úvodného spevu, biskup a koncelebrujúci presbyteri, diakoni a posluhujúci, oblečení do rúch, ktoré sú im určené, prejdú cez kostol do presbytéria. Prvý ide krucifer.

Keď sprievod príde do presbytéria, biskup, vynechá bozk a incenzáciu oltára, prejde rovno ku katedre; ostatní zaujmú miesta pre nich určené.²⁸²

962. Po skončení spevu biskup odloží pastorál a mitru, pozdraví ľud: *Milost' a pokoj* alebo inými vhodnými slovami vybranými najmä zo Svätého písma. Ľud odpovie: *I s duchom tvojím* alebo inými vhodnými slovami.²⁸³

963. Potom biskup požehná vodu, ktorou pokropí ľud na znak pokánia a na pripomenutie krstu a tiež na obmytie stien kostola. Posluhujúci prinesú pred biskupa stojaceho pri katedre nádobu s vodou. Biskup vyzve všetkých na modlitbu: *Milovaní bratia a sestry* alebo povie inú výzvu, podobnú tejto. Všetci sa nejaký čas potichu modlia. Potom biskup pokračuje modlitbou: *Bože, od teba.*²⁸⁴

964. Po skončení vzývania nad vodou, biskup, sprevádzaný diakonmi, pokropí požehnanou vodou ľud a steny pričom prejde kostolom. Keď sa vráti do presbytéria, pokropí oltár ak nebol už skôr požehnaný alebo posvätený. Medzitým sa spieva antifóna: *Zrel som vodu* alebo v pôstnom období: *Na vás ukážem* alebo iný vhodný spev.

Po pokropení sa biskup vráti ku katedre a po skončení spevu stojí a so zopnutými rukami povie: *Nech v tomto dome modlitby.*²⁸⁵

965. Spieva sa hymnus *Sláva Bohu na výsostiach* okrem omše nedele alebo férie Adventného alebo Pôstného obdobia. Potom biskup povie kolektu omše.²⁸⁶

966. Omša pokračuje zvyčajným spôsobom ale:

— čítania sa vezmú, podľa rubriky, buď z liturgie dňa alebo z textov, ktoré sa predkladajú v lekcionári pre obrad posvätenia kostola;

— na evanjelium sa neprinášajú svetlá ani kadidlo;

— po evanjeliu má biskup homíliu v ktorej vysvetlí tak biblické čítania ako aj zmysel obradu;

— symbol sa hovorí podľa rubriky; všeobecná modlitba je zvyčajným spôsobom.²⁸⁷

967. Potom biskup, ak sa bude požehnávať oltár, pristúpi k nemu. Zatiaľ sa spieva antifóna: *Ako olivové mládniky* alebo iný vhodný spev.

Po skončení spevu, biskup, stojí bez mitry, vyzve veriacich: *Milovaní bratia a sestry* alebo iným podobným povzbudením. Všetci sa nejaký čas potichu modlia. Potom biskup s rozopnutými rukami spieva alebo zvýšeným hlasom hovorí modlitbu: *Velebíme ťa, Bože.*

²⁸¹ Porov. *ibidem*, č. 7.

²⁸² *Ibidem*, č. 8.

²⁸³ Porov. *ibidem*, č. 9.

²⁸⁴ Porov. *ibidem*, č. 10-11.

²⁸⁵ Porov. *ibidem*, č. 12-13.

²⁸⁶ Porov. *ibidem*, č. 14-15.

²⁸⁷ Porov. Rímsky misál, Poriadok čítaní v omši, č. 816. Porov. Rímsky pontifikál, Obrad požehnanie kostola a oltára, hlava V.: Obrad požehnanie kostola, č. 16-19.

Biskup vloží incenz do **niekoľkých** turibúl, požehná ho a incenzuje oltár. Potom prijme mitru a vráti sa ku katedre. Tam ho incenzujú a potom si sadne. Posluhujúci **však (zatiaľ)** prechádzajú kostolom a incenzujú ľud a kostol.²⁸⁸

968. Ak sa oltár bude posviacať, po skončení symbolu sa vynechá všeobecná modlitba a zachová sa to čo je povedané vyššie v č. 943-950.

Ak sa však oltár nebude žehnať ani svätiť (napr. preto že do nového kostola bol prinesený už požehnaný alebo posvätený oltár), po všeobecnej modlitbe omša pokračuje ako je naznačené nižšie v č. 969.²⁸⁹

969. Po skončení všeobecnej modlitby si biskup sadne a prijme mitru. Posluhujúci **zatiaľ** prikryjú oltár plachtou **(-ami?)** a, ak je to vhodné, ozdobia kvetmi; vhodne umiestnia svietniky so sviecami, tak, ako sa to vyžaduje na slávenie omše, a ak treba aj kríž.

Keď je oltár pripravený, niektorí veriaci prinesú chlieb, víno a vodu na slávenie Pánovej obety. Biskup prijme dary pri katedre. Kým sa prinášajú dary je vhodné spievať antifónu: *Keď prinášaš dar alebo Mojžiš zasvätil oltár* alebo iný vhodný spev.²⁹⁰

970. Keď je všetko pripravené, biskup pristúpi k oltáru, odloží mitru a pobožká ho. Omša pokračuje zvyčajným spôsobom, ale neincenzujú sa obetné dary ani oltár. Ak sa však oltár pri tomto slávení nepožehnával ani neposviacal, incenzácia je ako obvykle.²⁹¹

Ak sa má **uviesť do používania** kaplnka Najsvätejšej sviatosti, po skončení prijímania veriacich je všetko tak ako je opísané vyššie v č. 910-913.²⁹²

971. Na prepustenie biskup použije formulu ktorá sa predkladá v pontifikáli.
Diakon ľud prepustí zvyčajným spôsobom.²⁹³

²⁸⁸ Porov. *ibidem*, č. 20-21.

²⁸⁹ Porov. *ibidem*, č. 22.

²⁹⁰ Porov. *ibidem*, č. 23-24.

²⁹¹ *Ibidem*, č. 25.

²⁹² *Ibidem*, č. 26.

²⁹³ Porov. *ibidem*, č. 27-28.